

1 söndagen i fastan

Tom Hardts postilla, andra årgången

Evangelium: Matt. 16:21–23.

I Guds, Faderns + och Sonens och Den Helige Andes, namn. Amen.

Denna söndag med rubriken *"Kampen mot frestelsen"* har genom det förelästa evangeliet ställt oss inför den stora, avgörande, segerrika kamp mot frestelsen, som Jesus utkämpade i öknen mot djävulen. Detta förkunnade, till alla riktade evangelium försöker inte ursäkta, omskriva eller nedtona djävulens verklighet. Guds heliga Ord bara talar i helig nykterhet och utan onödiga ord och detaljer, utan alla folkreligiöns och fantasiens utsvävningar, om en svart, ond, mäktig vilja, som i tiden och rummet går till storms mot Gud. Det är ett Ord, som skall avlyssnas i tro på att vi, som hör det, i dopets heliga sakrament uttagits ur djävulens rike, befriats från hans välde, fått syndernas förlåtelse, liv och salighet. Evangeliets ord, predikans ord, går i denna stund som ett svärd genom våra hjärtan och ställer oss inför dopets avsvärjelsefrågor: *"Avsäger du dig djävulen? Och alla hans gärningar? Och allt hans väsende?"* Inför detta finns ingen plats för diskussion och debatt om djävulens sannolikhet, trolighet och verklighet, lika litet som vi med bevarad tro kan sätta vår frälsning i fråga.

Den makt, som vi möter, är således en ond makt, ja, själva ondskans källa, och därmed lika ogenomtränglig och oförnuftig som all ondskan, all synd. Det bisarra och groteska i dagens evangelium är ju just detta, att Satan närmar sig Guds Son, säger: *"Är du Guds Son ..."*, säger: *"om du faller ned och tillber mig"*. I allt detta saknas det snille, som vi lärts förknippa med det demoniska, den beräkning, som kallas metafisik. Vad vi i själva verket ser, är den sanningen, att högmod är rätt och slätt dumhet, att all synd är självförstörande, att en av synden präglad intelligens är en krossad intelligens, som går bärsärkagång. Det är den sinnesförfattning, som vi känner som hysteri, där alla skruvar släppt. Sådan är djävulen, och sådan är all synd, även vår egen, just vår egen, när vi i självrannsakens stund betraktar den i Den Helige Andes kraft.

Evangeliets inledning visar oss, hur här ondskan mot sin vilja tvingas tjäna vår frälsnings sak, tjäna just oss, som därefter fått smaka Jesu seger i dopet och i

evangeliet. Den Jesus, som Satan i sin självförstörelse angriper, är ju vår ställföreträdare, vår förkämpe, som nyss av Fadern i dopet erkänts och utropats som vår store Överstepräst: *"Denne är min älskade Son. I vilken jag har funnit behag"*. (Matt. 3:17) I detta sitt heliga, Gud behagliga, oss tjänande och rättfärdiggörande ämbete *"blev Jesus av Anden förd upp i öknen, för att han skulle frestas av djävulen"*. Hela Den Heliga Trefaldigheten är här verksam för att framskaffa den heliga lydnad, den ställföreträdande rättfärdighet, som skall övertäcka oss och i dopet och i Ordet meddelas åt tron. Denna vår frälsning måste nu Satan tjäna mot sin vilja, och varje hans angrepp besvaras med den heliga lydnaden mot Gud, som uttrycks med orden: *"så skola ock genom en endas lydnad de många stå såsom rättfärdiga"*. (Rom. 5:19) Ja, försoningen är också denna söndag centrum, så att vi i Jesus i öknen ser den högheliga gestalt, om vilken det gäller: *"Därför måste han i allt bliva lik sina bröder, för att han skulle bliva barmhärtig och en trogen överstepräst i sin tjänst inför Gud, till att försona folkets synder. Ty därigenom att han har lidit i det att han själv blev frestad, kan han hjälpa dem som frestas."* (Hebr. 2:17 f.) Helt och hållet människa, helt och hållet vår, underkastade han sig våra frestelser och skänkte åt oss sin ställföreträdande lydnad, som gör oss till nya människor, till kämpar och segervinnare mot Satan. Härom säger vi:

- I. Satan bekämpar försoningen genom att tysta och vränga evangelium,
- II. Satan bekämpar försoningen genom att släcka vår tro,
- III. Satan bekämpar försoningen genom att beröva oss frimodighet att bekänna.

I. Satan bekämpar försoningen genom att tysta och vränga evangelium.

Dagens predikotext ger oss ett klart exempel på hur Satan till det yttersta av sina krafter vill tysta evangelium, nämligen S:t Petri fromma utrop inför Jesu lidandeförutsägelse: *"Ingalunda får detta vederfaras dig"*. Jesus identifierar omedelbart den egentli-

gen talande: "Gå bort, Satan". Just Satan står bakom alla försök att tysta evangeliet, att avlägsna tanken på Guds vrede och syndens straff, på Jesus som det heliga Guds Lamm. Lika mycket verkar han i vrängandet, vanställandet och otydliggörandet av evangeliet, som utger evangeliet om Jesu ställföreträdande lidande och lydnad som ofullständigt, som i behov av en komplettering, ett ytterligare Guds handlande i de troende. Allt detta har till upphov just Satan.

II. Satan bekämpar försoningen genom att släcka vår tro.

Också under den predikstol, där Jesu försoning, hans allt övertäckande ställföreträdande tillfyllestgörande, hans gudamänskliga "*satisfactio vicaria*" förkunnas och utdelas, kan Satan göra försoningen resultatlös, meningslös och tom. Under en sådan predikstol kryper Satan längs bänkraderna för att förhindra och utsläcka tron på det Ord, som mottagits av örat, på det sakrament, som mottagits av munnen. Detta är Satans synnerliga konststycke, och inget är honom

begärligare som föda än en ortodox, kyrklig själ, som tappat taget om evangelium, som inte tillämpar det på sig själv, som menar sig inte vara avsedd, inte träffad, inte medräknad bland de av Jesus försonade syndarna.

III. Satan bekämpar försoningen genom att beröva oss frimodighet att bekänna.

Satan känner bättre än de kristna deras storhet och kraft, deras tillgång till himmelrikets gåvor, och han vill till varje pris fördölja för dem vad de äger, beröva dem deras frimodighet, göra dem räddhågade och försagda. Han får dem att frukta människor, att frukta morgondagen, att frukta på varje upptänkligt sätt. Detta leder till att de i sin skygghet och försiktighet inte bekänner evangelium utan "*blyges för evangelium*". (Rom. 1:17) Så vill Gud genom sitt Ord lära oss att trampa Satan under fötterna och att klart och tydligt bekänna för alla och envar, att Kristus i sin lydnad oss tillgodo övervunnit Satan.

Amen.